

RAKETTI-OPI

Vaatusmääritytyö
OPI-TIETO ja OPI-TEKNOLOGIA

Muistio 27.4.2010

Aika: 21.4.2010 klo 14.00–16.00
Paikka: Hämeen ammattikorkeakoulu

Läsnä:	TIETO	TEKNOLOGIA
	Tuomas Orama (pj.)	Päivi Lignell (pj.)
	Päivi Aho	Pauli Borodulin
	Riikka Asikainen	Tapio Ekholm
	Hanna Hakala	Kari Kataja
	Kristiina Korhonen	Jorma Korkiakoski
	Satu Kouki	Samuli Malinen
	Pirjo Leppälä	Inka Paukku
	Antti Mäki	Sami Virtanen
	Virve Peltoniemi	Jussi Auvinen (siht.)
	Juha-Pekka Pihlajakoski	
	Päivi Rahkonen	
	Elisa Rantanen	
	Ulla Tiainen-Sallinen	
	Anja Valta	
	Lauri Stigell (siht.)	

Vaatusmääritytyön raportointi OPI-ohjausryhmälle

OPI-TIETO- ja OPI-TEKNOLOGIA -ryhmien työn [toimeksiannon](#) mukaisesti ryhmät raportoivat työn etenemisestä osahankkeen ohjausryhmälle ohjausryhmän kokouksissa vuoden 2010 ajan. ITK-työpajan jälkeen pidetyssä tapaamisessa asiantuntijaryhmät kävivät kootusti keskustelua toimeksiannossa määriteltyjen tehtävien etenemisestä ja työn aikana esiin nousseista haasteellisista kohdista, joihin ne toivoivat ohjausryhmän ottavan kokouksessaan 26.4.2010 kantaa. Keskustelussa nostettiin esiin seuraavat asiat:

- Työn jouhevan käynnistymisen näkökulmasta toimeksiannossa olisi ollut tarpeen nostaa selkeämmin esiin, mikä tarkasteltava kokonaisuus on ja missä viitekehyksessä esimerkiksi dokumentteja tuotetaan. Tarkoituksenmukaiseksi etenemistavaksi todettiin ensin opintohallinnon ja opetuksen kokonaisuuden hahmottaminen, sitä kautta tarvittavien palveluiden määrittäminen ja sen jälkeen tarvittavien, uusien järjestelmämoduulien toteuttaminen. Vaikka nämä asiat ovatkin olleet toimeksiannossa sisään kirjoitettuna, on vasta kokonaisarkkitehtuurikäsikirjaan pohjautuvan etenemistavan esiin nostaminen asettanut työn kokonaisuuden hahmottamisen näkökulmasta uomiinsa.
- TIETO-ryhmällä on ollut prosessitarkastelunsa aikana vaikeuksia nimetä toimeksiannossa mainittuja yksittäisiä toimintoja tai palveluita, joita lähdetään aluksi kehittämään ja joka annetaan TEKNOLOGIA-ryhmälle pilotoitavaksi. Syynä vaikeuteen on ollut se, että sellaista aluetta ei ole

löydettävissä, jossa ei jo olisi järjestelmäpalvelua, tai joka selvästi muita nopeammin vaatisi uudistamista. Ryhmässä on käyty keskustelua esimerkiksi YSHJ-projektin yhteydessä määrittelystä opiskelijoiden sähköisestä kirjoittautumisesta korkeakouluun sekä vaatimusmäärittelytyön aikana hahmotellusta nykymuotoista hopsia huomattavasti laajemmasta hops-palvelusta. Näitä ei kuitenkaan eri syistä ole nähty soveltuviksi pilottivaiheen palveluiksi.

- TIETO-ryhmän todettiin kuitenkin tarpeelliseksi päästä yhteisymmärrykseen, mistä lähdetään liikkeelle, jotta toimeksiannon mukainen eteneminen voidaan turvata.
- Ryhmät kävivät tarkentavaa keskustelua siitä, miten toteutettavien uusien järjestelmäosien on ajateltu kokonaisuudessa toimivan: tavoitteena olevan yhteisen OPI-tietokannan päällä vai nykyjärjestelmien kanssa. Ryhmissä todettiin, että ensisijaisesti fokuksena on uuden järjestelmäarkkitehtuurin mukainen tilanne, että palvelut toimivat uuden kannan päällä. Lisäarvona toki voi olla, että ne siirtymävaiheen aikana saadaan myös toimimaan rajapinnan kautta nykyjärjestelmien yhteydessä.
- Ryhmä myös keskusteli uusien järjestelmäpalveluiden toteuttamisen aikataulusta ja laajuudesta: olemme määrittelemässä uutta, kansallista modulaarista järjestelmäarkkitehtuuria, mutta millä aikataululla toteutusvaiheeseen päästään? Onko tavoitteena toteuttaa uudestaan kokonaisuus vai ainoastaan sen osia? Osan korkeakouluista todettiin olevan siinä tilanteessa, että nykyjärjestelmiä on käytännössä, jos ei mahdotonta, äärimmäisen vaikeaa saada toimimaan tavoitteena olevan yhteisen perustietokannan päällä.
- Edelleen ryhmä sivusi keskustelussaan niitä syitä, miksi korkeakoulujen kannattaisi lähteä mukaan OPI-palveluihin. Ensisijaisesti nähtiin, että perustelujen yhteistyölle tulee olla toiminnallisia, vaikka IT-kustannukset tarjoavat toki myös käyttökelpoisia argumentteja.
- Yhteistyöhön liittyen todettiin, että nykytilanteeseen nähden on eduksi, että modulaarisessa arkkitehtuurissa jokaisesta moduulista ei kaikkien korkeakoulujen tarvitse päästä yhteiseen näkemykseen: samaa tarkoitusta varten voidaan rakentaa useampia moduuleja (tai samaa moduulia voi parametrisoida organisaatiokohtaisesti).
- Yhteistyön syventämisen näkökulmasta oleellinen kysymys on, kuinka paljon korkeakouluissa on viime vuosina käytetty rahaa järjestelmäkehitykseen. Siitä huolimatta voisi kysyä eikö yhteistyöhön tulisi pyrkiä, vaikka panostuksia olisi tehtykin? Esimerkiksi hiljattain jotain järjestelmäosia uudistaneet voisivat tarjota määrittelyä kansalliseen käyttöön. Tosin on selvää, että ns. vapaamatkustajaongelma tulee ottaa huomioon ja ratkaista jo etukäteen (PELISÄÄNTÖ-ryhmän tehtävä).
- Ryhmä totesi, että jo yhteistä – tai yhtenäistä – käsite- ja tietomallia vasten tehtävät järjestelmäosien määrittelyt vievät kokonaisuutta erittäin paljon eteenpäin, vaikka lopulliset tavoitteet ovatkin pidemmällä. Kuten tavoitemuistiossa on esitetty, tulevan järjestelmäarkkitehtuurin nähtiin muodostuvan monikerrosarkkitehtuurin mukaisesti OPI-tietokannasta, standardeista rajapinnoista, palvelukerroksesta ja käyttöliittymistä/portaaleista. Keskustelussa nostettiin esiin, että esitetty tavoite ”perusjärjestelmästä” ymmärretään nykyjärjestelmistä käsin yhtenä monoliittisenä järjestelmänä ja sen on tunnistettu aiheuttavan väärintymmärryksiä. Etenkin viestinnässä tulisi sen vuoksi selkeämmin erottaa, mikä osa työstä liittyy käsitteisiin, mikä tietokantaan, mikä rajapintoihin, mikä palveluihin ja mikä käyttöliittymiin.
- Nyt tehtävän määrittelytyön seurauksena vaatimusmäärittelyä tekeviä ryhmiä on pyydetty tekemään esitys, tulisiko yhteisesti määritelty OPI-tietokanta toteuttaa myös fyysisesti keskitetysti. Tämän esityksen tekemiseksi todettiin tarpeelliseksi lähteä kartoittamaan jo tässä vaiheessa keskitetyn ja hajautetun ratkaisun hyviä ja huonoja puolia.
- Ryhmä tiivisti keskustelunsa toteamukseen, että OPI-osahankkeen tavoitteena on ikuinen siirtymäaika, jossa korkeakoulujen on mahdollisuus uusien järjestelmäkomponentteja nykyistä helpommin ja kustannustehokkaammin.

Muistion vakuudeksi

Lauri Stigell
TIETO-ryhmän sihteeri

Jussi Auvinen
TEKNOLOGIA-ryhmän sihteeri